

انتشارات تراث اسلامی
۱۳۹۸ شمسی ۱۴۴۱ قمری ۲۰۲۰ میلادی

تاریخ ادبیات - ۴

منشأ مولوی

زندگی و احوال مولانا جلال الدین رومی

تحقیق و تصحیح:

زهیر طیب

- سرشناسه : طیب، زهیر، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور : مناقب مولوی: زندگی و احوال مولانا جلال الدین رومی بر
اساس نسخه‌ای خطی از کتابخانه ایاصوفیه/ تحقیق و تصحیح زهیر طیب.
مشخصات نشر : تهران: تراث اسلامی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۲۰۲ ص.؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
فروست : تاریخ ادبیات؛ ۴.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۴۶۱۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی : فیا
عنوان بکر : زندگی و احوال مولانا جلال الدین رومی بر اساس نسخه‌ای خطی از
کتابخانه ایاصوفیه
رضو : مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. -- سرگزشتنامه
موضوع : Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad, ۱۲۷۳ -- Biography
موضوع : شعر فارسی -- قرن ۷ ق. -- تاریخ و نقد
موضوع : Persian poetry -- History and criticism -- 13th century
رده بندی کنگره : ۵۳۰۴ PIR
رده بندی دیویی : ۳۱/۴۸۸
شماره کتابشناسی ملی : ۶۰۷۹۶۰۰۰

انتشارات تراث اسلامی

تهران خیابان شهید مطهری خیابان میرعماد کوچه هشتم پلاک هشت واحد سه، پست ۱۳۱۴۶۶۴۱

تلفن: ۸۸۱۷۲۰۹۹ نمابر: ۸۹۷۸۶۹۶۵

sazeman@yahoo.com

مناقب مولوی

تحقیق و تصحیح: زهیر طیب

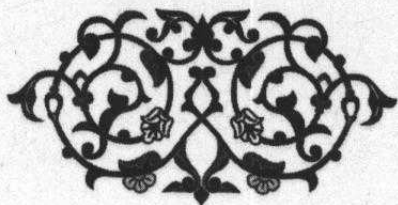
چاپ اول: ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۴۶۱۰۰۰

همه حقوق محفوظ و مخصوص به ناشر است.

این کتاب تحت حفاظت پیمان کپی رایت انتشارات دار التراث استانبول ترکیه قرار دارد.

فهرست

یادداشت تحقیق / ۹

متن / ۲۳

نمایه و فهرست مطالب / ۱۸۵

یادداشت تحقیق

کتاب حاضر بسال ۸۳۶ قمری در دارالملک قونیه نوشته شده است. چون بخشهایی از این حکایات در مناقب العارفین احمد افلاکی بصورتی مبسوط و تفصیلی آمده است. اجمالاً می‌توان تصوّر کرد که این نسخه از سیه‌نوشتی که منبع اصل حکایات افلاکی نیز هست گزارش شده باشد؛ فرض دوم این است که این کتاب، تنها خلاصه‌ای از حکایات مناقب افلاکی باشد اما در این صورت، محتاج ذکر در صدر متن باشد. هیچ‌جا چنین نشده است. با توجّه به روش نگارنده در سایر رسالاتی که همراه با این رساله در مجموعه خطی است، دقت وی در معرفی آثار قابل مشاهده است و اگر این حکایات را از روی کتاب دیگری می‌نوشت حتماً آن را ذکر می‌کرد. قرینه دیگر این که کاتب می‌خواست نام دیگری را محو کند باید در صدد اثبات نام خود یا نامی دیگر بود که چنین نکرده است. این خصوصیت بیشتر اهل دانش و ادب در قونیه است که نام خود را بر کتبشان نمی‌نویسند و من این را در دهها اثر آن سامان دیده‌ام هرچند قاعده نیست. لذا در مجموع بیشتر به فرض نخست توجّه می‌شود که اهمیت این اثر را دوچندان می‌کند.

نخستین بار یک دانشجوی جوانِ تُرک تبار که در دانشگاه تهران رشته ادب فارسی را دنبال می‌کرد، این کتاب را به صورت بُریده شده از نسخه اصلی برای کسب مشورت آورد. کتاب را دیدم و او را تشویق کردم که انجامش دهد و آنگاه که شوق،

مجال صبر نداد کتاب را برای پردازش تحقیقی به تایپ و مقابله سپردم و نسخه آماده‌تری را برای او فرستادم تا زودتر به انجامش رساند اما تا دو سال در انتظار انتشار آن توسط وی بودم و بارها از او پیگیر شدم. در سال ۱۳۹۸/۲۰۱۹ نسخه اصلی و کامل این کتاب، در خلال بازدید مجموعه نسخ خطی کتابخانه ایاصوفیا (استانبول) به دستم رسید و بار دیگر از آن دانشجوی رشته ادبیات فارسی، پی‌جوی انتشار این اثر شدم. اما در این بار، وی مرا به لطف نواخت و بی‌آنکه پیشرفتی در انجام کار داشته باشد نامه‌های پیگیر من شد و کار را به آینده‌ای نامعلوم محوّل کرد. رفتار او بر انگیزه من افزود و کتاب را در فرصتی خواندم و بازدیدم. اینک نتیجه را پیش چشم شما می‌نهم و آرزوی توفیق از دانشجو و همه دانشجویان ادب فارسی در سایه کوشش و تلاش علمی همسرم.

زبان و ادبیات متن

متن، آکنده از فوائد ادبی و معانی دقیق و در عین حال، کالبد آن سرشار از هنرهای بیانی و آرایه‌های بدیعی است. تقطیع متن به حکایات فنی، اطناب ادبی را نویسنده گرفته و شتاب گزارش بر خطاب ادبی، پیشی گرفته است با آن وجود، متن، میدان هنرنمایی و ذخیره‌واژگانی و دستوری ادب فارسی قرن هفتم و هشتم است. جایجای این متن، صدای مولانا بدون واسطه به گوش می‌رسد و شیوه گفتار او در زندگی روزمره در دسترس خواننده قرار می‌گیرد.